

Vergaderjaar 2016–2017

34 620 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2016 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2016 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

INHOUDSOPGAVE

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer	2
2. De producten	3
2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
2.2 De productartikelen	5
2.3 Bijlagen	13
A. Verdiepingsbijlage	13
B. Projectoverzichten	24

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende suppletoire begroting voor het Deltafonds is gebaseerd op de rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de eerste suppletoire begroting.

- Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Infrastructuurfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	5
=> 1.000	5	5

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2030 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparaagraaf uit de begroting lenM voor 2013).

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoefte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Deltafonds voor het jaar 2016 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) zijn in de tabellen «Budgettaire gevolgen van uitvoering» de mutaties in de 2e suppletoire begroting uitgesplitst in miljoenennota- en overige mutaties 2e suppletoire begroting. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2017 (Kamerstukken II, 2016/2017, 34 550 J, nr. 2) toegelicht. De overige mutaties 2e suppletoire begroting worden onder de tabellen op het niveau van het artikelonderdeel toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietafel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
 - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
 - van een wijzigingen groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Najaarsnota 2016 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht.

De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangsten mutaties

Suppletoire mutaties 2016 (Tweede suppletoire begroting) (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2016		1.211,5	1.211,5
Stand vastgestelde begroting 2016		1.211,5	1.211,5
Stand 1e suppletoire begroting 2016		1.259,9	1.259,9
– mutaties Miljoenennota 2017 (uitkomst 2016)		25,2	25,2
– mutaties 2e suppletoire begroting			
Kaderrelevante mutaties			
1. Saldo 2016	div.	– 123,1	7,0
2. Desaldering HWBP-2	1	2,9	2,9
3. Overboeking naar Provinciefonds	1 en 6	– 20,6	– 20,6
4. Diverse overboekingen	1, 5, 7 en 6	– 0,2	– 0,2
	Overige mutaties	0,2	0,2
Stand 2e suppletoire begroting		1.144,3	1.274,4

1. Saldo 2016

Op het Deltafonds is sprake van een voordelig saldo van € 130,1 miljoen; dit saldo wordt gevormd door € 123,1 miljoen aan lagere uitgaven en € 7,0 miljoen aan hogere ontvangsten. Het voordelig saldo wordt in 2017 aan het Deltafonds toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2).

2. Desaldering HWBP-2

De hogere ontvangsten hebben betrekking op de afrekeningen van het project Zettingsvloeiing Spui en het Innovatie project Dijk op Veen 2. De hogere ontvangsten worden toegevoegd aan het HWBP-2.

3. Overboeking naar Provinciefonds

Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds ad € 20,6 miljoen in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage van het Rijk aan het project Ooijen Wanssum is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling 1/250ste van de Maaswerken.

4. Diverse overboekingen

- Naar en van het Ministerie van Economische Zaken
Diverse overboekingen van het van en naar het Ministerie van Economische Zaken voor Koeien en Kansen, Informatiehuis Marien, Inpassingsplan Borssele en windpark Drentse Monden.
- Naar RVO
Via hoofdstuk XII wordt € 0,3 miljoen overgeboekt naar het RVO welke de uitvoering verzorgt van de te verstrekken subsidie aan het International Groundwater Resources Assessment Centre (IGRAC) loopt via RVO.
- Naar Gemeentefonds
Voor het vervolg onderzoek «Marken boven Water» wordt een bijdrage € 0,1 miljoen geleverd aan de gemeente Waterland via het gemeentefonds.
- Naar en van hoofdstuk XII

Van hoofdstuk XII wordt met name € 0,2 miljoen overgeboekt ten behoeve van (TBES) Toekomstbestendig Ecologisch Systeem.

2.2 De productartikelen

Hieronder worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht (zie leeswijzer). In de verdiepingsbijlage is een meerjarige mutatietabel opgenomen op artikelonderdeelniveau met daarbij de aansluiting tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

1 Investeren in waterveiligheid	Stand Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoe- nennota	Overige mutaties 2e supple- toire begroting	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Verplichtingen	1.014.493	1.621.196	- 789.472	- 220.102	611.622
Uitgaven	661.112	681.728	24.035	- 137.028	568.735
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>			<i>100%</i>
1.01 Grote projecten waterveiligheid	567.349	605.860	- 156.870	- 43.228	405.762
1.01.01 Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	301.396	338.164	- 126.327	- 3.245	208.592
1.01.02 Programma HWBP-2 Rijksprojecten	5.900	5.295	- 165	468	5.598
1.01.03 Ruimte voor de rivier	227.930	228.859	- 28.992	- 19.795	180.072
1.01.04 Maaswerken	32.123	33.542	- 1.386	- 20.656	11.500
1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	84.808	64.184	181.123	- 91.992	153.315
1.02.01 Verkenningen en planuitwerkingsprogramma	27.916	27.844	- 7.875	- 18.152	1.817
1.02.02 Realisatieprogramma	56.892	36.340	188.998	- 73.840	151.498
1.03 Studiekosten	8.955	11.684	- 218	- 1.808	9.658
1.03.01 Studie en onderzoekskosten	8.955	11.684	- 218	- 1.808	9.658
1.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0
1.04 GIV/PPS	0	0	0	0	0
1.09 Ontvangsten Investeren in waterveiligheid	186.950	187.995	10.564	9.950	208.509
1.09.01 Ontvangsten waterschappen HWBP-2	152.320	153.544	275	2.934	156.753
1.09.02 Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	0	0	0
1.09.03 Ontvangsten waterschappen nHWBP	29.000	29.000	51	0	29.051
1.09.04 Overige ontvangsten nHWBP	0	0	0	0	0
1.09.05 Overige aanleg ontvangsten	5.630	5.451	10.238	7.016	22.705

1.01 Grote projecten waterveiligheid

De overige mutaties 2^e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn in grote lijnen opgebouwd uit drie mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € 43,2 miljoen. Een verlaging ad € 35,6 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2016, een overboeking naar het Provinciefonds van € 10,5 miljoen en een desaldering van € 2,9 miljoen.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is sprake van een voordelig saldo van € 35,6 miljoen. De lagere kasrealisatie heeft betrekking op de projecten:

- Ruimte voor de Rivier (€ 19,8 miljoen): De lagere kasrealisatie in 2016 komt met name

- 1) Het versnellen van Fase 2 IJsseldelta. Dit heeft als consequentie dat een deel van de werkzaamheden in fase 1 overbodig zijn, dan wel

onderdeel worden van fase 2. Hierdoor verschuift een deel van het werk. Veiligheidsniveau wordt wel gehaald. (omvang van bijstelling is ca € 6,5 miljoen).

- 2) Bij het project Hagestein Opheusden is sprake van diverse claims van de opdrachtnemer. De onderhandelingen over de afwikkeling van deze claims zijn gaande waardoor er spanning op de planning is ontstaan. In afwachting van de claim, wordt er niet het gehele bedrag maar een deel betaald (omvang van bijstelling is ca. € 6 miljoen).
 - 3) Aanvullend zijn er nog enkele kleinere verschuivingen, waarvan vertraging in de uitvoering van Veessen Wapenveld (door discussie met aannemer over claims) de belangrijkste is.
 - 4) De afrekening in 2015 van Lent is gunstiger uitgevallen dan voorzien. Door onvoorziene teruggave van de BTW compensatie wordt per saldo minder gerealiseerd. (omvang van bijstelling is ca € 5,5 miljoen). Deze zachte meevaller wordt binnen het programma gehouden.
- Zandmaas (€ 9,5 miljoen): Omdat het contract met een van de betrokken externe bureaus vroegtijdig is ontbonden wordt er in 2016 minder gerealiseerd.
 - HWBP-2 onvoorzien (€ 5,4 miljoen): De post onvoorzien wordt doorgeschoven naar latere jaren,
 - HWBP-2 waterschapsprojecten (€ 11 miljoen): Dit is een saldo van enerzijds, € 21 miljoen lagere uitgaven omdat de eindafrekening van ZSK West Zeeuws Vlaanderen doorschuift naar 2017. Het project wordt later opgeleverd in verband met geen overeenstemming over afhandeling van een aantal claims. Hiertegenover staan meerkosten waarover wel overeenstemming is deze zijn naar verwachting € 9,6 miljoen.
 - Project Dijkversterking Eiland van Dordrecht Oost (€ 6,3 miljoen): Een hogere kasrealisatie ten behoeve van de bevoorschotting (binnen de toegestane 80%-norm).
 - Project Ameland Betonblokken (€ 3,8 miljoen): Een hogere kasrealisatie in verband met een door de aannemer gewijzigde uitvoeringsplanning.

Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboeking naar Provinciefonds

Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds ad € 20,6 miljoen, waarvan € 10,5 miljoen ten laste van artikelonderdeel 01 «Grote projecten waterveiligheid» en € 10,1 miljoen ten laste van artikelonderdeel 02 «Overige projecten waterveiligheid», in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage van het Rijk aan Ooijen Wanssum is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling van de Maaswerken.

Desaldering

De hogere ontvangsten hebben betrekking op de afrekeningen van het project Zettingvloeiing Spui en het Innovatie project Dijk op Veen 2. De hogere ontvangsten worden toegevoegd aan het HWBP-2.

01.02 Overige projecten Waterveiligheid

De overige mutaties 2^e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn in grote lijnen opgebouwd uit twee mutaties die per saldo leiden tot een verlaging van € 92,0 miljoen. Een verlaging ad € 82,0 miljoen als gevolg

van de verwerking van het saldo 2016, een overboeking naar het Provinciefonds van € 10,1 miljoen.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is in 2016 sprake van een onderprogrammering van € 70,4 miljoen. Ten opzichte van de programmering wordt er € 11,6 miljoen minder gerealiseerd, wat leidt tot een voordelig saldo van € 82 miljoen. De lagere realisatie ten opzichte van de programmering betreft:

- Project Ambitie Afsluitdijk (€ 8,2 miljoen): Het verzoek van de provincie Friesland (namens de regionale partijen) voor een bijdrage uit de ambitiegelden voor de Vismigratierivier komt later dan verwacht (huidige verwachting december 2016). Dit betekent dat betaling nu voor 2017 wordt voorzien.
- Het project Kribverlaging Pannerdensch Kanaal (€ 3,2 miljoen): Omdat de aanbestedingsprocedure langer heeft geduurd dan vooraf voorzien valt de kasrealisatie in 2016 lager uit.

Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboeking naar Provinciefonds

Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds ad € 20,6 miljoen, waarvan € 10,5 miljoen ten laste van artikelonderdeel 01 »Grote projecten waterveiligheid« en € 10,1 miljoen ten laste van artikelonderdeel 02 »Overige projecten waterveiligheid«, in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage van het Rijk aan Ooijen Wanssum is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling van de Maaswerken.

01.09 Ontvangsten

De overige mutaties 2° suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn in grote lijnen opgebouwd uit twee mutaties die per saldo leiden tot een verhoging van € 10,0 miljoen. Een verhoging ad € 7 miljoen als gevolg van de verwerking van het saldo 2016 en een desaldering van € 2,9 miljoen.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is sprake van een voordelig saldo van € 7 miljoen. De hogere ontvangsten betreffen verkoop van vastgoed. Delen van de percelen die verworven zijn, zijn uiteindelijk niet nodig voor de werkzaamheden. Deze overhoeken worden nu weer verkocht.

Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Desaldering

De hogere ontvangsten hebben betrekking op de afrekeningen van het project Zettingsvloeiing Spui en het Innovatie project Dijk op Veen 2. De hogere ontvangsten worden toegevoegd aan het HWBP-2.

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie betreft een verlaging van € 238 miljoen direct gerelateerd aan de hierboven toegelichte kasmutaties. Daarnaast wordt een hogere verplichtingenrealisatie verwacht ad € 17 miljoen ten laste van HWBP-2.

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorzieningen

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

2 Investeren in zoetwatervoorziening	Stand Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Verplichtingen	41.620	40.786	- 82	- 2.255	38.449
Uitgaven	49.603	49.411	- 9.549	- 2.648	37.214
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>11%</i>			<i>90%</i>
2.01 Aanleg waterkwantiteit	0	0	0	0	0
2.01.01 Verkenningen en planuitwerking waterkwantiteit	0	0	0	0	0
2.01.02 Realisatieprogramma waterkwantiteit	0	0	0	0	0
2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening	47.293	46.748	- 9.583	- 2.648	34.517
2.02.01 Verkenningen en planuitwerking zoetwatervoorziening	0	49	- 49	0	0
2.02.02 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	47.293	46.699	- 9.534	- 2.648	34.517
2.03 Studiekosten	2.310	2.663	34	0	2.697
2.03.01 Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	2.310	2.663	34	0	2.697
2.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0
2.09 Ontv. Inv. in Waterkwant. en zoetwatervoorz.	4.859	5.839	878	0	6.717
2.09.01 Ontvangsten zoetwatervoorzieningen	4.859	5.839	878	0	6.717
2.09.02 Overige ontvangsten	0	0	0	0	0

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

De overige mutaties 2^e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel betreft de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is sprake van een voordelig saldo van € 2,6 miljoen. Deze in 2016 lagere uitgaven worden veroorzaakt door:

- Luwtmaatregelen Hoornse Hop (€ 1 miljoen): Door een herijking van modelberekeningen vergen de planuitwerking en voorbereiding een langere tijdsduur dan bij de was voorzien.
- Zoetwatermaatregelen (€ 1,6 miljoen): De uitvoeringsplanning van een aantal zoetwatermaatregelen is aangepast op basis van bestuurlijk overleg, hiervoor zijn de benodigde middelen over de jaren geactualiseerd.

Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie is voor een bedrag van € 2,3 miljoen direct gerelateerd aan de hierboven toegelichte kasmutaties.

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

3 Beheer, onderhoud en vervanging	Stand	Stand 1e	Mutaties 2e suppletoire		Stand 2e
	Vastgestelde begroting	suppletoire begroting	Mutaties Miljoe- nennota	Overige mutaties 2e supple- toire begroting	suppletoire begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Verplichtingen	268.257	172.500	21.801	- 8.310	185.991
Uitgaven	206.336	214.939	- 1.335	6.374	219.978
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>			<i>100%</i>
3.01 Watermanagement	6.991	7.034	13		7.047
3.01.01 Watermanagement	6.991	7.034	13		7.047
3.02 Beheer en Onderhoud	199.345	207.905	- 1.348	6.374	212.931
3.02.01 Waterveiligheid	144.666	144.666	716	323	145.705
3.02.02 Zoetwatervoorziening	17.416	17.416	3.484		20.900
3.02.03 Vervanging	37.263	45.823	- 5.548	6.051	46.326
3.09 Ontvangsten					
3.09.01 Ontvangsten					

3.02 Beheer en onderhoud

De overige mutaties 2^e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel zijn in grote lijnen opgebouwd uit twee mutaties die per saldo leiden tot een verhoging van € 6,4 miljoen. Een verhoging ad € 6,1 als gevolg van de verwerking van het saldo 2016 en overboekingen van voor een bedrag van € 0,3 miljoen.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is sprake van een nadelig saldo van € 6,1 miljoen. Dit saldo wordt veroorzaakt door:

- Project Stuwen in de Lek (€ 7,1 miljoen): In 2016 wordt ten laste van dit project meer gerealiseerd. Dit vloeit met name voort uit de wijze van verdeling van activiteiten (en de hoogte hiervan) over de uitvoeringsjaren. De aannemer heeft hier de vrijheid in.
- Vervanging en renovatie (€ 1,0 miljoen): In 2016 wordt een bedrag van € 1 miljoen doorgeschoven naar latere jaren doordat de integrale opdrachtverlening van V&R tranche 3 heeft langer geduurd dan voorzien. De uitvoering van het onderzoeksprogramma is daardoor later opgestart.

Het nadelig saldo wordt in 2017 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Overboekingen

Dit betreft de bijdragen van het Ministerie van Economische Zaken ten behoeve van het project Gaswinning Oppenhuizen, Windenergiegebied Hollandse Kust en voor het opstellen van een inpassingsplan net op zee Borssele en een overboeking van hoofdstuk XII van € 0,2 miljoen ten behoeve van het Toekomstbestendig Ecologisch Systeem (TBES).

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie is betreft het project Stroomlijnen en het project Stuwen in de Lek waar respectievelijk € 5 en 3 miljoen minder verplichtingen aangegaan dan begroot. Ten laste van het project Stuwen in de Lek zijn in 2016 minder verplichtingen aangegaan omdat eind 2015 er naast het hoofdcontract het ook gelukt is een contract voor de bediening te gunnen waarvan de gunning in 2016 voorzien was. De lagere verplichtingenrealisatie op het project stroomlijnen komt doordat er voor de post onvoorzien in 2016 geen verplichtingen zijn aangegaan.

Artikel 5 netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoe- nennota	Overige mutaties 2e supple- toire begroting	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Verplichtingen	282.366	280.986	15.298	30	296.314
Uitgaven	270.063	274.517	21.873	30	296.420
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>100%</i>			<i>100%</i>
5.01 Apparaat	214.647	215.481	7.230	40	222.751
5.01.01 Staf Deltacommissaris	1.826	2.398	- 360		2.038
5.01.02 Apparaatskosten RWS	212.821	213.083	7.590	40	220.713
5.02 Overige uitgaven	73.279	73.932	- 253	- 10	73.669
5.02.01 Overige netwerkgebonden uitgaven	71.318	71.183	1.042	- 10	72.215
5.02.02 Programma-uitgaven DC	1.961	2.749	- 1.295		1.454
5.02.03 Overige uitgaven					
5.03 Investeringsruimte	- 17.863	- 14.896	14.896		
5.03.01 Programmeerruimte	- 17.863	- 14.896	14.896		
5.03.02 Beleidsruimte					
5.09 Netwerkgebonden kosten en overige ontvangsten					
5.09.01 Overige ontvangsten					
5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen		59.381			59.381
5.10.01 Voordelig saldo Deltafonds		59.381			59.381

Op dit artikel vallen de Overige mutaties 2^e suppletoire begroting binnen de norm bij te verklaren verschillen (zie leeswijzer) en worden derhalve niet nader toegelicht.

Artikel 6 Bijdrage andere begrotingen Rijk

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

6 Bijdragen t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	Stand Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoe- nennota	Overige mutaties 2e supple- toire begroting	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Ontvangsten	1.019.652	1.006.686	13.511	- 20.664	999.533
6.09 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII	1.019.652	1.006.686	13.511	- 20.664	999.533
6.09.01 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII	1.019.652	1.006.686	13.511	- 20.664	999.533

6.09 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII

De neerwaartse bijstelling van de ontvangsten is het gevolg van de volgende overboekingen:

- Overboeking naar Provinciefonds
Dit betreft een overboeking naar het Provinciefonds ad € 20,6 miljoen in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage aan Ooijen Wanssum van het Rijk is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling van de Maaswerken.
- Naar en van het Ministerie van Economische Zaken
Diverse overboekingen van het van en naar het Ministerie van Economische Zaken (per saldo € 0,1 miljoen van het ministerie EZ) voor Koeien en Kansen, Informatiehuis Marien, Inpassingsplan Borssele en windpark Drentse Monden.
- Naar RVO
Via hoofdstuk XII wordt € 0,3 miljoen overgeboekt naar het RVO welke de uitvoering verzorgt van de te verstrekken subsidie aan het International Groundwater Resources Assessment Centre (IGRAC) loopt via RVO.
- Naar Gemeentefonds
Voor het vervolg onderzoek «Marken boven Water» wordt een bijdrage € 0,1 miljoen geleverd aan de gemeente Waterland via het gemeente fonds.

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2016 (Bedragen € 1.000)

7 Investeren in waterkwaliteit	Stand Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)	(5)=(2)+(3)+(4)
Verplichtingen	17.907	17.993	13.570	- 2.505	11.065	29.058
Uitgaven	24.347	39.306	- 17.378	- 7.531	- 24.909	14.397
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>68%</i>				<i>93%</i>
7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water	22.217	37.226	- 11.024	- 7.101	- 18.125	- 25.226
7.01.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water	22.217	37.226	- 11.024	- 7.101	- 18.125	19.101
7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit	2.130	2.080	182		182	2.262
7.02.01 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit	2.130	2.080	182		182	2.262
7.03 Studiekosten waterkwaliteit			995	- 430	565	565
7.03.01 Studiekosten waterkwaliteit			995	- 430	565	565
7.09 Ontvangsten investering in waterkwaliteit			224		224	224
7.09.01 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit			224		224	224

7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

De overige mutaties 2^e suppletoire begroting op dit artikelonderdeel betreft de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

Op dit artikelonderdeel is sprake van een voordelig saldo van € 7,1 miljoen. Dit saldo wordt veroorzaakt door:

- KRW 1^e tranche (€ 2,3 miljoen): Lagere kasuitgaven doordat de voorziene risicoreservering dit jaar niet nodig blijkt te zijn.
- KRW 2^e en 3^e tranche (€ 4,8 miljoen): Lager kasuitgaven met name vanwege een vertraging bij de uitvoering van de planstudie herstel gebied Brunnermond.

Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Verplichtingen

De verplichtingenmutatie is voor een bedrag van € 2,1 miljoen direct gerelateerd aan de hierboven toegelichte kasmutatie met betrekking tot de KRW 2^e en 3^e tranche. Daarnaast wordt artikelonderdeel studiekosten waterkwaliteit met € 0,4 miljoen verlaagd in verband met een overboeking naar het RVO welke de uitvoering verzorgt van de te verstrekken subsidie aan het International Groundwater Resources Assessment Centre (IGRAC) en een overboeking van € 0,1 miljoen aan Ministerie van Economische Zaken ten behoeve van het project Koeien en Kansen.

2.3 Verdiepingsbijlage

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeel-niveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2016 weergegeven, waarbij de Voorjaarsnotamutaties zijn verbijzonderd. De Voorjaarsnotamutaties worden in de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten																
Waterveiligheid																
Mutaties Voorjaarsnota 2016	567.349	385.415	308.537	250.317	275.940	128.509	159.800	135.500	138.179	138.179	5.842	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten Waterveiligheid	38.511	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven Waterveiligheid	605.860	385.415	308.537	250.317	275.940	128.509	159.800	135.500	138.179	138.179	5.842	0	0	0	0	0
Prijscorrectie 2016	-157.669	-12.656	13.542	16.428	-6.620	-84.691	-87.800	-59.148	56.283	56.283	-5.842	327.183	0	0	0	0
Ruimte voor de Rivier	819	1.160	1.271	1.151	1.125	86	234	145	334	334	0	0	0	0	0	0
Vrijval HWBP-2	-25.448				-25.448											
Zwakke schakels Peitten	-327.183															
Mutaties Miljoenennota 2017	-19.714															
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid	-156.870	-11.496	14.813	17.579	-29.943	-84.595	-87.566	-59.003	36.903	36.903	-5.842	0	0	0	0	0
Saldo 2016: Investeren in waterveiligheid	448.990	373.919	323.350	267.896	245.997	43.914	72.234	76.497	175.082	175.082	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan PF: Ooijen-Wansum	-35.618	35.618														
Ontvangsten HWBP-2	-10.544	-10.544														
Overige mutaties Ze supplettoire begroting 2016	2.934	2.934														
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid	-43.228	35.618	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage regio Havendammen	405.762	409.537	323.350	267.896	245.997	43.914	72.234	76.497	175.082	175.082	0	0	0	0	0	0
Inpassen miniregels prijsbijstelling	84.808	206.164	321.752	383.314	248.140	728.210	498.083	408.706	360.588	360.588	410.963	444.865	493.919	403.385	0	0
Inundatieschade Ontpoldering Noordwaard	-20.624	-2.202	-811	400	400	400	400	400	400	400	400	400	8.400	400	0	0
Kribverlaging Panmerensch Kanaal	64.184	203.962	320.941	383.714	248.540	728.610	498.483	410.106	360.988	360.988	411.363	445.265	502.319	403.765	0	0
Afsluitdijk Verzorgingsplaaizen A7/fleispad	10.300			2.000	2.000	2.000	3.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000	500	0	0
Basisregistraties ondergrond	0	-410			6.900										410	
Bijdrage regio Havendammen	6.900				6.900											
Inpassen miniregels prijsbijstelling	0	-17.863											17.863			
Inundatieschade Ontpoldering Noordwaard	275												275			
Kasschuiven	188.546	-11.630	-38.597	-37.480	24.690	84.534	70.196	68.579	-27.589	-27.589	25.304	-246.436	-99.897	-218		
Kustwacht: Onderhoud Domier Vleegtuigen	0															
Maakbare programmering	0	-5.236	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-400	0	0
Ontwerpbureau	0	-250	-6.266	-4.899	-4.038	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-400	0	0
Prijscorrectie 2016	23.107	832	605	731	814	732	2.475	2.665	2.622	2.475	2.747	-4.817	9.794	1.432	0	0
Ramingsbijstelling Deltafonds	0	-12.819	-13.790	-13.790	-13.790	-13.790	-9.906	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819
Risicorenering BASIS/ICT	0	-1.600														
Subsidiering Innovatie Ketenwater	-32															
Verlenging Deltafonds	186.310															
Vrijval HWBP-2	25.000															
WB12023	0															
Eenvoudig Beter	0	181.123	-19.131	-9.310	-1.840	-1.080	-120	25.000	60.748	-36.934	15.370	-15.127	40.413	9.264	26.080	374.070
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	0	245.307	153.751	247.809	290.807	258.054	801.693	640.861	470.854	324.054	426.733	430.138	542.732	413.029	400.150	374.070
Saldo 2016: Investeren in waterveiligheid	0	-81.959	81.959													
Bijdrage aan PF: Ooijen-Wansum	60															
Capaciteitsstudie Westerschelde	-10.057															
Onderzoek Markten boven water	60															
Overige mutaties Ze supplettoire begroting 2016	-36	-91.992	81.959	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.02																
Overige aanlegprojecten Waterveiligheid		153.315	235.710	247.809	290.807	258.054	801.693	640.861	470.854	324.054	426.733	430.138	542.732	413.029	400.150	374.070
Ontwerpbeegroting 2016 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten																
Mutaties Voorjaarsnota 2016		8.955	7.205	400	400	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten		11.684	7.557	400	400	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Expertise Centrum Kosten/Baten	100												100			
Kaasschulven	0	-218	1.451	580	520	580	500						-3.413			
NKWK en Ruimtelijke A adaptatie	3.313												3.313			
Mutaties Miljoenennota 2017		-218	1.451	580	520	580	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbeegroting 2017 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten		11.466	9.008	980	920	930	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2016: Investeren in waterveiligheid	0	-1.798														
Onderzoek Markten boven water	-20															
Bijdrage min. OGW: Klimaatadaptief wonen op Markten	10															
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		-1.808	1.798	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten		9.668	10.806	980	920	930	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbeegroting 2016 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS																
Mutaties Voorjaarsnota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbeegroting 2017 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbeegroting 2016 Inv. in waterveiligheid		661.112	598.784	630.689	634.031	524.430	856.719	657.883	545.206	498.767	416.805	444.865	493.919	403.365	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 Inv. in waterveiligheid		681.728	596.934	629.878	634.431	524.830	857.119	658.283	545.606	499.167	417.205	445.265	502.319	403.765	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbeegroting 2017 Inv. in waterveiligheid		705.763	536.678	572.139	559.623	504.981	846.107	713.095	547.351	499.136	426.733	430.138	542.732	413.029	400.150	374.070
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 Inv. in waterveiligheid		568.735	656.053	572.139	559.623	504.981	846.107	713.095	547.351	499.136	426.733	430.138	542.732	413.029	400.150	374.070
Ontwerpbeegroting 2016 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid		186.350	185.912	191.775	181.458	169.642	178.028	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016		1.045	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Inv. in waterveiligheid		187.395	186.114	191.775	181.458	169.642	178.028	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	0	0
Afsluitend Verzorgingsplaatsen A7/Heetspad	10.300															
Bijdrage regio Havendammen	6.900					6.900										
Kaasschulven	0	-92	92			25.448	-25.448									
Prijscompensatie 2016	11.410	356	599	833	787	847	826	1.114	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008	0	0
Ruimte voor de Rivier																
Vrijval HWBP-2						-25.448										
Verlenging Deiftafonds																
Mutaties Miljoenennota 2017	299.256	10.564	691	833	-31.025	7.747	-24.622	1.114	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008	1.008
Stand ontwerpbeegroting 2017 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid		198.559	166.805	192.608	150.433	177.389	153.406	149.734	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628
Saldo 2016: Investeren in waterveiligheid	0	7.016	-7.016													
Ontvangsten HWBP-2	2.934															
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		9.950	-7.016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid		208.509	179.789	192.608	150.433	177.389	153.406	149.734	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628	149.628

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.01 Aanleg waterkwaantiteit		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.01		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 2.01		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.01 Aanleg waterkwaantiteit		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.02 Overige waterinvest-zoetwatervoorz		47.293	43.994	24.749	30.385	30.833	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016		-545	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.02 Beno		46.748	43.994	24.749	30.385	30.833	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
Bijdrage Provincie fonds: Zoetwatermaatregelen		-87														
Kasschuiven		-4.536	-7.118	6.817	530	2.863	5.870				-4.426					
Luwtemaatregelen Hoornse Hop		9.000		8.137	863											
Markermeer		-49														
Prijscompensatie 2016		374	52	73	59	61	58									
Subsidierегeling innovatie KRW		-4.982														
Zoetwatermaatregelen		-4.210		-1.215	-1.165	-1.765	-65									
Zoetwatervoorziening		4.426														
Mutaties Miljoenennota 2017		-9.583	-7.066	13.812	287	1.159	5.863	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 2.02 Beno		37.165	36.928	38.561	30.672	31.992	32.289	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
Saldo 2016: Investeren in zoetwatervoorziening		-2.548	2.648													
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		-2.648	2.648	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.02		34.517	39.576	38.561	30.672	31.992	32.289	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
Overige waterinvest.zoetwatervoorz.																
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		2.310	2.235	1.585	1.585	1.585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016		353	-50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.03		2.663	2.185	1.585	1.585	1.585	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studiekosten		0	-15	150	200	200	50				-445					
Kasschuiven		49														
Markermeer		4210		1.215	1.165	1.765	65									
Zoetwatermaatregelen		445														
Zoetwatervoorziening																
Mutaties Miljoenennota 2017		34	-140	1.365	1.365	1.965	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten		2.697	2.045	2.950	2.950	3.550	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.03		2.697	2.045	2.950	2.950	3.550	115	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studiekosten																
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Inv. in zoetwatervoorzie-		49.503	46.229	26.334	31.970	32.418	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
ning																
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 Inv. in		49.411	46.179	26.334	31.970	32.418	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
zoetwatervoorziening																
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2017 Inv. in zoetwatervoorzie-		39.862	38.973	41.511	33.622	35.542	32.404	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
ning																
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 Inv. in		37.214	41.621	41.511	33.622	35.542	32.404	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	0	0
zoetwatervoorziening																
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.05 Ontv.Inv. Waterkwant.		4.859														
en zoetwatervoorz.																
Mutaties Voorjaarsnota 2016		980	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.09		5.839	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten																
Desaldering KRW		864														
Desaldering		1														
Luwtemaatregelen Hoornse Hop		3.000		3.000												
Prijscompensatie 2016		19		6												
Mutaties Miljoenennota 2017		878	0	3.006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten	6.717	0	0	3.006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten	6.717	0	0	3.006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement																
Mutaties Voorjaarsnota 2016	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	7.014	7.014	7.014	7.211	6.816	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 3.01	43	29	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Watermanagement	7.034	7.018	7.017	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	7.014	7.014	7.014	7.211	6.816	0	0
Prijscompensatie 2016	170	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	14	13	6.829	6.829
Vereining Deltafonds	13.658															
Mutaties Miljoenennota 2017	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	14	13	6.829	6.829
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.047	7.031	7.030	7.002	7.002	7.002	7.002	7.002	7.002	7.027	7.027	7.027	7.225	6.829	6.829	6.829
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.047	7.031	7.030	7.002	7.002	7.002	7.002	7.002	7.002	7.027	7.027	7.027	7.225	6.829	6.829	6.829
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging																
Mutaties Voorjaarsnota 2016	199.345	134.086	141.234	134.496	90.923	134.135	234.181	225.313	239.284	292.827	292.827	231.321	226.212	223.754	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging	8.560	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage min EZ: Arcadis	134															
Bijdrage min EZ: Project Wind op zee	3.451															
Bijdrage min EZ: The Ocean Cleanup	300															
Kaaschulven	-5.525	29.319	16.476	19.121	15.292	-10.841	10.321	-14.430	-33.693	-20.294	-13.293	-13.293	7.427	220		
Kustwacht; Onderhoud Dornier vliegtuigen	-55.000															
Omzetting kerntaken Basis ICT RWS	-12.400	-1.300	-1.100	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000		
Prijscompensatie 2016	3.625	392	304	301	211	244	272	297	252	310	310	241	247	234		
Vereining Deltafonds	446.416															
Zwakke schakels Petten	19.714									19.714						223.208
Mutaties Miljoenennota 2017	-1.348	28.339	15.680	18.422	14.503	-11.597	-45.407	-15.133	-14.727	-20.984	-14.052	-14.052	6.674	-546	223.208	223.208
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging	206.557	162.435	156.914	152.918	105.426	122.538	188.774	210.180	224.557	271.843	271.843	217.269	232.886	223.208	223.208	223.208
Saldo 2016; Beheer, onderhoud en vervanging	6.051	-6.051														
Bijdrage min EZ: Gaswinnning Oppenhuizen	12															
Bijdrage min EZ: net op zee Hollandse Kust (zuid)	36															
Bijdrage min EZ: Windenergiegebied Hollandse Kust	30															
Van Hoofdstuk XII: Omgevingsvisie	35															
Van Hoofdstuk XII: Toekomstbestendig Ecologisch Systeem	150															
Bijdrage min EZ: Inpassingsplan Borssele	60															
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	6.374	-6.051	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 3.02 Beheer en onderhoud	212.931	156.384	156.914	152.918	105.426	122.538	188.774	210.180	224.557	271.843	271.843	217.269	232.886	223.208	223.208	223.208
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 B&O en verv.	206.336	141.085	148.223	141.485	97.912	141.124	241.170	232.302	246.298	299.841	299.841	238.335	233.423	230.570	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 B&O en verv.	214.939	141.114	148.251	141.485	97.912	141.124	241.170	232.302	246.298	299.841	299.841	238.335	233.423	230.570	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2017 B&O en verv.	213.004	169.466	163.944	159.920	112.428	129.540	195.776	217.182	231.584	278.870	278.870	224.296	240.111	230.037	230.037	230.037
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 B&O en verv.	219.978	163.415	163.944	159.920	112.428	129.540	195.776	217.182	231.584	278.870	278.870	224.296	240.111	230.037	230.037	230.037

Artikel 4 Experimenteren c.f. art. III Deltabegroting	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 4.01 Experimenteerprojecten																
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 4.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exp.projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 4.01 Exp.projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 4.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Exp.projecten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Exp. cf. art. III Deltabegroting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 Exp. cf. art. III Deltabegroting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2017 Exp. cf. art. III Deltabegroting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 Exp. cf. art. III Deltabegroting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 4.05 Ontvangsten exp.artikel																
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 4.09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten exp.art.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 4.09 Ontvangsten exp.art.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 4.09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten exp.art.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Artikel 5 Netwergebonden kosten en overige uitgaven															
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	214.647	206.160	209.156	206.834	204.994	205.562	201.790	204.289	205.811	206.810	207.308	207.307	207.330	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	834	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	215.481	206.160	209.156	206.834	204.994	205.562	201.790	204.289	205.811	206.810	207.308	207.307	207.330	0	0
Bijdrage min EZ: Arcadis	10														
Bijdrage min EZ: Project Wind op zee	1.112														
Bijdrage min Wonen en Rijksdienst: Grote wateren	1.380														
Bijdrage min Wonen en Rijksdienst: Verkoopactiviteiten RBV	1.561	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353
CAO Loonakkoord 2015	36.197	2.892	2.818	2.787	2.762	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770
Loonbijstelling 2016	0	5.236	6.266	4.899	4.038	-5.236	-5.236	-6.266	-4.899	-4.038	-4.038	-4.038	-4.038	-4.038	-4.038
Maakbare programmering	12.400	1.300	1.100	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Omzetting kerntaken Basis ICT RVS	5.050	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Ontwerpbureau	4.895	412	417	412	408	352	345	350	353	355	355	355	356	355	356
Prijscompensatie 2016	-400														
Staf deliaco commissaris	427.364														
Verlenging Deltafonds	7.230	11.952	12.827	11.324	10.434	6.348	1.105	80	1.450	2.313	6.351	6.351	6.352	213.682	213.682
Mutaties Miljoenennota 2017	222.711	218.112	221.983	218.158	215.428	211.910	202.895	204.369	207.261	209.123	213.659	213.658	213.682	213.682	213.682
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	5														
Bijdrage min EZ: Gaswinning Openhuizen	35														
Bijdrage min EZ: Windpark Drentes Monden	40														
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	222.751	218.112	221.983	218.158	215.428	211.910	202.895	204.369	207.261	209.123	213.659	213.658	213.682	213.682	213.682
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	73.279	67.565	67.547	67.192	67.199	65.389	65.569	65.593	65.868	66.008	66.004	67.739	63.860	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	653	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	73.322	67.565	67.547	67.192	67.199	65.389	65.569	65.593	65.868	66.008	66.004	67.739	63.860	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	904	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Bijdrage min EZ: Aardbevoingsbestendigheid	-48.000														
Bijdrage min Wonen en Rijksdienst: Grote wateren	-130	138	138	138	125	125	126	126	126	127	127	131	122		
Evaluatie Deltaprogramma	1.707	158													
Prijscompensatie 2016	-1.185														
Staf deliaco commissaris	119.964														
Verlenging Deltafonds	-253	-3.862	-3.862	-3.862	-3.875	-3.875	-3.874	-3.874	-3.874	-3.873	-3.869	-3.869	-3.878	59.982	59.982
Mutaties Miljoenennota 2017	73.979	63.703	63.685	63.330	63.324	61.514	61.695	61.719	61.994	62.135	62.131	63.870	59.982	59.982	59.982
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	90														
Bijdrage min EZ: Informatiehuis Marien	-100														
CPB/KIRE	-10														
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	73.869	63.703	63.685	63.330	63.324	61.514	61.695	61.719	61.994	62.135	62.131	63.870	59.982	59.982	59.982
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	-17.863	0	0	0	0	0	25.000	0	122.790	149.435	178.833	132.764	245.860	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	2.967	-806	-258	0	0	0	0	0	0	0	0	-8.000	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	-14.896	-806	-258	0	0	0	25.000	0	122.790	149.435	178.833	124.764	245.860	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	0														
Basisregistraties ondergrond	-410														
Desaldering	1														
Expertise Centrum Kosten/Baten	-100														
Inpassen minregels prijsbijstelling	17.863														
Inundatieschade Ontpoldering Noordwaard	-275														
Kasschuif Deltafonds	0														
Kasschuiven	-4.592	806	258		150.000	-1	-1	-1	-1	-1	-74.954	78.487	-2		
Kribverlaging Pennerdensch Kanaal	-18.300														
MIRT onderzoek Waterkwiteit	-4.975														
NKWK en Ruimtelijke Adaptatie	-3.313														
Ontwerpbureau	5.050														
Prijscompensatie 2016	2.141														
Ramingbijstelling Deltafonds	-153.828														
Risicorevering BASIS ICT	0														
Staf deliaco commissaris	1.585														
Subsidie regeling Innovatie Katenwater	32														
Subsidie regeling innovatie KRW	4.982														
Verlenging Deltafonds	839.006														

Artikel 5 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Vrijval HWBP-2	109.061						0	-25.000			-4.871	109.061				
WBI2023	-25.000															
Zoetwatervoorziening	-4.871															
Eenvoudig Beter	-37.151															
Mutaties Miljoennota 2017	14.596	-147.594	258	0	150.000	0	0	-25.000	0	0	-4.871	7.014	-79.152	-19.274	387.753	419.503
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.03 investeringsruimte	0	-148.400	0	0	150.000	0	0	0	0	122.790	144.564	185.847	45.612	226.586	387.753	419.503
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.03	0	-148.400	0	0	150.000	0	0	0	0	122.790	144.564	185.847	45.612	226.586	387.753	419.503
Investeringsruimte																
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoennota 2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Netwergeb.kosten en ov.ontv.	270.063	273.725	276.703	274.026	272.193	270.951	270.951	292.359	269.882	394.469	422.253	452.145	407.810	517.050	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 Netwergeb.kosten en ov.ontv.	274.517	272.919	276.445	274.026	272.193	270.951	270.951	292.359	269.882	394.469	422.253	452.145	399.810	517.050	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2017 Netwergeb.kosten en ov.ontv.	296.390	133.415	285.668	281.488	428.752	273.424	273.424	264.590	266.088	392.045	415.822	461.637	323.140	500.250	661.417	683.167
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 Netwergeb.kosten en ov.ontv.	296.420	133.415	285.668	281.488	428.752	273.424	273.424	264.590	266.088	392.045	415.822	461.637	323.140	500.250	661.417	683.167
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.05 Ontv.Netwergeb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwergeb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoennota 2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwergeb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwergeb.kosten en ov.ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	59.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	59.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoennota 2017																
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	59.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	59.381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2016 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM															
Mutaties Voorjaarsnota 2016	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.198		
Stand eerste supplettoire begroting 2016 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM	-12.966	-5.877	170	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	0	0
Altiduuk Verzorgingsplaatsen A7/fleetspad	1.006.686	897.048	928.293	954.710	858.650	1.200.553	1.092.350	948.328	1.040.472	1.039.837	1.036.283	1.025.254	1.004.598	0	0
Basisregistraties ondergrond	-410														
Bijdrage min EZ: Aardbevingsbestendigheid	904														
Bijdrage min EZ: Arcadis	144														
Bijdrage min EZ: Project Wind op zee	4.563														
Bijdrage min EZ: The Ocean Cleanup	300														
Bijdrage Provinciefonds: Zoetwatermaatregelen	-87														
Bijdrage min Wonen en Rijksdienst: Grote wateren	1.380	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000		
Bijdrage min Wonen en Rijksdienst: Verkoopactiviteiten RBV	5.676	473	473	473	473	473	473	473	473	473	473	473	473		
CAO Loonakkoord 2015	1.561	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353	1.353		
Evaluatie Deltaprogramma	-130														
Kasschuif Deltafonds	0	-150.000			150.000										
Kustwacht: Onderhoud Dormier Vliegruigen	-55.000	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500		
Loonbijstelling 2016	36.197	2.892	2.818	2.787	2.762	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770	2.770		
Prijscompensatie 2016	32.080	2.394	2.172	2.202	1.995	2.646	2.646	2.646	2.646	2.646	2.646	2.646	2.646		
Ramingbijstelling Deltafonds	-153.828	-12.819	-13.790	-13.790	-13.790	-9.906	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819	-12.819		
Uitvoeringsbesluit Blankenburgverbinding	-1.148								-1.148						
Eenvoudig Beter	-37.151	-19.131	-9.310	-18.840	-1.080	-120								-5.670	1.147.646
Verlenging Deltafonds	2.295.292	-179.197	-25.784	-16.315	134.213	-10.284	-12.077	-13.077	-14.225	-13.077	-13.077	-13.077	-9.077	1.141.976	1.147.646
Mutaties Miljoenennota 2017															
Stand ontwerpbegroting 2017 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM	1.020.197	717.851	902.509	938.395	992.863	1.190.269	1.080.273	935.251	1.026.247	1.026.760	1.023.206	1.013.177	995.521	1.141.976	1.147.646
Bijdrage aan min EZ: Koeien en Kansensproject	-130														
Bijdrage aan PF: Ooijen-Wanssum	-20.601														
Bijdrage min EZ: Gaswinning Oppenhuizen	17														
Bijdrage min EZ: Informatiehuis Marien	90														
Bijdrage min EZ: Inpassingsplan Borssele	60														
Bijdrage min EZ: net op zee Hollandse Kust (zuid)	36														
Bijdrage min EZ: Windenergiegebied Hollandse Kust	30														
Bijdrage min EZ: Windpark Drentse Monden	35														
Capaciteitstudie Westerschelde	60														
Omgevingsvisie/ Bijdrage aan RWS	35														
CPBKIRE	-100														
Onderzoek Marken boven water	-56														
Bijdrage min. OCW: Klimaatadaptief wonen op Marken	10														
Toekomstbestendig Ecologisch Systeem	150														
Subsidie IGRAC	-300														
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	-20.664	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 art.ond.6 Bijdr.t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	999.533	717.851	902.509	938.395	992.863	1.190.269	1.080.273	935.251	1.026.247	1.026.760	1.023.206	1.013.177	995.521	1.141.976	1.147.646
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2016 Bijdr. andere begr. Rijk	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.198	0	0
Totaal ontvangsten stand eerste supplettoire begroting 2016 Bijdr. andere begr. Rijk	1.006.686	897.048	928.293	954.710	858.650	1.200.553	1.092.350	948.328	1.040.472	1.039.837	1.036.283	1.025.254	1.004.598	0	0
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2017 Bijdr. andere begr. Rijk	1.020.197	717.851	902.509	938.395	992.863	1.190.269	1.080.273	935.251	1.026.247	1.026.760	1.023.206	1.013.177	995.521	1.141.976	1.147.646
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 Bijdr.t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	999.533	717.851	902.509	938.395	992.863	1.190.269	1.080.273	935.251	1.026.247	1.026.760	1.023.206	1.013.177	995.521	1.141.976	1.147.646

Artikel 7 investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	22.217	25.738	37.182	53.489	80.050	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	15.009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.01	37.226	25.738	37.182	53.489	80.050	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0	0	0
Real.progr.Kaderrichtlijn water	1.088	1.088	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desaldering KRW	0	-12.160	-935	990	-1.348	-13.552	-20.879	7.284	5.000	5.000	5.704	7.500	17.396	0	0	0
Kaaschuilven Waterkwaliteit	-6.000	0	-5.137	-863	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Luwtemaatregelen Hoornse Hop	0	48	63	98	127	118	104	100	100	100	101	105	104	0	0	0
Prijscompensatie 2016	-1.148	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.148	0	0	0	0	0	0
Uitvoeringsbesluit Blankenburgverbinding	-11.024	-888	-4.084	-2.113	-13.425	-20.761	7.388	5.100	3.952	5.805	7.805	17.500	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	26.202	24.850	33.098	51.376	66.625	62.200	54.713	52.425	51.277	53.130	54.930	54.989	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	7.101	7.101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2016: Investeren in waterkwaliteit	-7.101	7.101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Nijjaarsnota 2016	19.101	31.951	33.098	51.376	66.625	62.200	54.713	52.425	51.277	53.130	54.930	54.989	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Real.progr.Kaderrichtlijn water	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	2.130	3.276	767	767	20.889	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	-50	-2.988	1.211	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	2.080	278	1.978	767	20.889	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaaschuilven	0	177	0	-1.211	1.034	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijscompensatie 2016	50	5	1	3	40	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	182	1	-1.210	1.037	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	2.262	279	768	1.804	20.929	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Nijjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.02	2.262	279	768	1.804	20.929	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaaschuilven	-3.980	995	995	995	995	995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MIRT onderzoek Waterkwaliteit	4.975	4.975	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	995	995	995	995	995	995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 7.03 Studiekosten waterkwaliteit	995	995	995	995	995	995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage aan min EZ: Koeien en Kansensproject	-130	-130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Subsidie IGRAC	-300	-300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	-430	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.03	565	995	995	995	995	995	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Studiekosten waterkwaliteit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 investeren in waterkwaliteit	24.347	29.014	37.949	54.256	100.939	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2016 investeren in waterkwaliteit	39.306	26.016	39.160	54.256	100.939	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2017 investeren in waterkwaliteit	29.469	26.124	34.861	54.175	88.549	62.200	54.713	52.425	51.277	53.130	54.930	54.989	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2016 investeren in waterkwaliteit	21.928	33.225	34.861	54.175	88.549	62.200	54.713	52.425	51.277	53.130	54.930	54.989	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.05 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Desaldering KRW	224	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 7 investeren in waterkwaliteit	Totaal mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Mutaties Miljoenennota 2017	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties 2e supplettoire begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2016 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
 - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.
- De stand «vorig» betreft de stand in de Miljoenennota 2016.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (1.01.01/02)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2021	2021	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	2	1	199	199			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	209	212	2.470	2.467			
Overige projectkosten (Programmabureau) afrondingen	4	4	45	45			
	- 1		1	1			
Programma	214	217	2.715	2.712			
Begroting (DF 1.01.01/02)	214	217					

Ruimte voor de Rivier

Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR afrondingen	180	200	2.362	2.362			
Programma	180	200	2.362	2.362			
Begroting (DF 1.01.03)	180	200					

Maaswerken

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Zuid-Nederland							
Grensmaas	2	2	151	151	2017/2024	2017/2024	
Zandmaas afrondingen	10	30	397	407	2017/2020	2017/2020	1
Programma	12	32	548	558			
Begroting (DF 1.01.03)	12	32					

1. Het projectbudget van Ooijen-Wanssum is met € 10,1 miljoen verlaagd in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage aan Ooijen Wanssum van het Rijk is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling 1/250ste van de Maaswerken.

Realisatieprogramma waterveiligheid

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Waterveiligheid							
Projecten Nationaal							
Programma HWBP							2020
HWBP Rijksprojecten	3	4	601	601			
HWBP Waterschapsprojecten	106	106	4.171	4.171			
HWBP Overige projectkosten (programmabu- reau)	7	5	78	78			
Deltafaciliteit Deltares			26	26			2013
Maatregelen i.r.t. rivierversuiming	8	10	191	191			2018
Overige onderzoeken en kleine projecten	16	15	1.166	1.166			
Wettelijk BeoordelingsInstrumentarium 2023			25	25			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Dijkversterking en Herstel steenbekleding	7	5	815	815			2018
Projecten Noordwest-Nederland							
Afsluitdijk	4	6	869	869			2022
Projecten Oost-Nederland							
Kribverlaging Pannerdensch Kanaal af rondingen		3 2	18	18			2019
Programma	151	156	7.960	7.960			
Begroting (DF 1.02.02)	151	226					
Overprogrammering (-)		70					

Verkenningen en Planuitwerking waterveiligheid

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Verplicht					
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)	6	7			
Ambitie Afsluitdijk	14	14			
Gebonden					
Projecten Zuid-Nederland					
Ooijen-Wanssum	111	121			1
Projecten Oost-Nederland					
Ruimte voor de Rivier (IJsseldelta Kampen)	121	121		na 2020	
Projecten Noord-Nederland					
Integrale verkenning Legger Vlieland en Terschelling	3	3			2017
Projecten Zuidwest-Nederland					
Zandhonger Oosterschelde (Roggenplaat)	7	6			2018
Bestemd	14	14			
<i>Projecten in voorbereiding:</i>					
Projecten Nationaal					
Beheer, Onderhoud en Vervanging nieuwe aanleg (LCC) Steenbestortingen					
Projecten Zuidwest-Nederland					
– Rijksstructuurvisie Grevelingen-Volkerak Zoommeer					

Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
– Zandhonger Oosterschelde					
– Tidal Test Centre Grevelingen					
– Overige projecten in voorbereiding					
<i>Gesignaleerde risico's:</i>					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	276	285			
Begroting DF 1.02.01	276	285			

1. Het projectbudget van Ooijen-Wanssum is met € 10,5 miljoen verlaagd in verband met een bijdrage aan de provincie Limburg ten behoeve van het project Ooijen Wanssum. De bijdrage aan Ooijen Wanssum van het Rijk is voor het realiseren van de prioritaire maatregelen van de waterveiligheidsdoelstelling 1/250ste van de Maaswerken.

Artikel 2 Investering in zoetwatervoorziening

Realisatieprogramma zoetwatervoorziening

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Zoetwatervoorziening							
Projecten Nationaal							
Innovatie KRW	0	0	70	70			
Projecten Zuidwest-Nederland							
Besluit Beheer Haringvlietsluizen	29	29	76	76	2018	2018	
Overige projecten							
Luwtemaatregelen Hoornse Hop	1	2	17	17	2020	2020	
Zoetwatermaatregelen	4	6	137	137			
Afrondingen	1						
Programma	35	37	300	300			
Begroting (DF 2.02.02)	35	37					

Verkenningen en Planuitwerking zoetwatervoorziening

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en plantuitw. programma (2.02.01)	Budget		Oplevering/openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Verplicht					
Projecten Nationaal					
EPK Planuitwerking en verkenningen Zoetwatervoorziening			15	15	
Projecten Zuid-Nederland					
Roode Vaart			10	10	
Bestemd					
–					
afrondingsverschillen					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	25	25			
Begroting DF 2.02.01	25	25			

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water (7.01.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
KRW 1e tranche	9	11	41	40	2015	2015	
KRW 2e en 3e tranche af rondingen	10	15	569	575	2027	2027	
Totaal programma	19	26	610	615			
Begroting DF 7.01.01	19	26					

Realisatieprogramma waterkwaliteit

Overige mutaties 2e suppletoire begroting 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma waterkwaliteit (7.02.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten Nationaal							
Verruiming vaargeul Westerschelde	1	1	25	25	2010	2010	
Projecten Noordwest-Nederland							
Natuurlijker Markermeer	1	1	8	8	2015	2015	
Projecten Zuidwest-Nederland							
Natuurcompensatie Perkpolder af rondingen			3	3	2015	2015	
Totaal programma	2	2	36	36			
Begroting DF 7.02.01	2	2					